

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

18.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 3-го Марта — 1836 — Wilno. Wtorek. 3-go Marca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 23-го Февраля.

Въ Высочайшихъ Указахъ за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, данныхъ Правительствующему Сенату, Февраля 2 числа, изображено: „Снисходя на всеподданнѣйшее прошение Морскаго Министра, Адмирала *фонъ Моллера*, Всемилостивѣйше увольняемъ его, по совершенно разстроенному на службѣ здоровью, отъ управленія Морскимъ Министерствомъ, съ оставленіемъ при занятіяхъ Члена Государственнаго Совѣта и съ сохраненіемъ всего получаемаго имъ нынѣ содержанія. 2) Уволивъ Указомъ, даннымъ сего числа Правительствующему Сенату, Морскаго Министра, Адмирала *фонъ Моллера*, отъ званія Министра, Повелеваемъ Морскимъ Министерствомъ, впредь до особаго распоряженія, управлять Начальнику Главнаго Морскаго Нашега Штаба, Генераль-Адъютанту, Адмиралу Князю *Меншикову*.“ (Спб. В.)

— Высочайшею Грамотою, 4-го Февраля, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Владимира 2-й степени*, Военный Губернаторъ города Курска и Курскій Гражданскій Губернаторъ, Генераль-Маіоръ *Муравьевъ*.

— Высочайшею Грамотою, 7-го Февраля, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Станислава 2-й степени*, Предсѣдатель Харьковской Палаты Гражданскаго Суда, Генераль-Маіоръ *Ромашовъ*.

— Высочайшею Грамотою, 7-го Февраля, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Станислава 2-й степени*, Рязанскій Вице-Губернаторъ Статскій Совѣтникъ *Дашковъ*.

— Высочайшимъ Приказомъ, 19-го Февраля, исключенъ изъ списковъ, умершій, находившійся при Отдѣльномъ Кавказскомъ Корпусѣ, состоявшій по Арміи Генераль-Маіоръ *Антроповъ 1-й*.

— Высочайшимъ Приказомъ, 20-го Февраля, уволенный отъ службы Генераль-Маіоръ *Болговской*, опредѣленъ въ службу, съ состояніемъ по Арміи, и съ назначеніемъ Исправляющимъ должность Военнаго Губернатора города Вологды и Вологодскаго Гражданскаго Губернатора.

— Высочайшимъ Приказомъ 14 Февраля, состоящій по Кавалеріи Генераль-Маіоръ *фонъ Брадке*, назначенъ Командиромъ 2-й бригады 1-й Уланской дивизіи. — Уволены отъ службы: находящійся при Отдѣльномъ Кавказскомъ Корпусѣ, состоящій по Арміи Генераль-Маіоръ *Степановъ 1-й*, за ранюю, съ мундиромъ и пенсіономъ полнаго оклада, опредѣленнаго Уставомъ 6-го Декабря 1827 года; Командиръ 2-й бригады 1-й Уланской дивизіи, Генераль-Маіоръ *Гревсъ 1-й*, по домашнимъ обстоятельствамъ, также съ мундиромъ и пенсіономъ полнаго оклада опредѣленнаго Уставомъ 6 Декабря 1827 года.

— Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ въ 29-й и 31-й день минувшаго Января, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Императорскаго и Царскаго Ордена *Св. Станислава*: въ возданіе отличныхъ трудовъ и усердія къ службѣ, *четвертой степени*: Титулярные Совѣтни-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 23 Lutego.

W Najwyższych Ukazach z własnoręcznym podpisem Jego Cesarskiej Mości, danych Rządzącemu Senatowi, dnia 2-go Lutego, wyrażono: „Przychylając się do najuniżeńszej prośby Ministra Morskiego, Admirała *von Mollera*, Najłaskawiej uwalniamy go, dla zupełnie zruynowanego na służbie zdrowia, od zarządzania Ministerium Morskiem, z pozostaniem przy zajęciach Członka Rady Państwa i zatrzymaniem w zupełności pobieranego teraz utrzymania. 2) Uwolniwszy przez ukaz, dany dnia dzisiejszego Rządzącemu Senatowi, Ministra Morskiego, Admirała *von Mollera*, od urzędu Ministra, Rozkazujemy Ministerium Morskiem, do osobnego później rozporządzenia, zarządzać Naczelnikowi Głównego Morskiego Sztabu Naszego, Jenerał-Adjutantowi Admirałowi *Xięciu Menszikowu*.“ (G. S. P.)

— Przez Najwyższy Dyplom 4-go Lutego, Najłaskawiej mianowany Kawalerem orderu *Sw. Włodzimierza 2-go stopnia*, Wojenny Gubernator miasta Kurska i Cywilny Gubernator Kurski Jenerał-Major *Murawjew*.

— Przez Najwyższy Dyplom, Najłaskawiej mianowany Kawalerem orderu *Sw. Stanisława 2-go stopnia*, Prezydent Charkowskiej Izby Sądu Cywilnego, Jenerał-Major *Romaszow*.

— Przez Najwyższy Dyplom 7-go Lutego, Najłaskawiej mianowany Kawalerem orderu *Sw. Stanisława 2-go stopnia*, Riazanski Vice-Gubernator Radca Stanu *Daszkow*.

— Przez Najwyższy Rozkaz dzienny 19-go Lutego, wykreślony z listy rang, zmarły, zostający przy Oddzielnym Korpusie Kaukazkim, liczący się w Woysku Jenerał-Major *Antropow 1-szy*.

— Przez Najwyższy Rozkaz dzienny, 20-go Lutego, uwolniony ze służby Jenerał-Major *Bothowski*, przyjęty do służby, mając liczyć się w Woysku, z назначeniem do sprawowania obowiązków, Wojennego Gubernatora miasta Wołogdy i Wołogodzkiego Gubernatora Cywilnego.

— Przez Najwyższy Rozkaz dzienny 14-go Lutego, liczący się w Kawaleryi Jenerał-Major *von Bradke*, назначony Dowódcą 2-giej brygady 1-szej dywizyi Ułanów. — Uwolnieni ze służby: znajdujący się przy Oddzielnym Kaukazkim Korpusie, liczący się w Armii Jenerał-Major *Stiepanow 1-szy*, z przyczyną ran z mundurem i pensją zupełnego wyznaczenia, podług ustawy 6-go Grudnia 1827 roku; Dowódca 2-giej brygady 1-ey dywizyi Ułanów, Jenerał-Major *Grews 1-szy*, dla domowych interesów, także z mundurem i pensją zupełnego wyznaczenia, podług ustawy 6-go Grudnia 1827 r.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, dane do Kapituły Rossyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH orderów, dnia 29 i 31 przeszłego Stycznia, Najłaskawiej mianowani Kawalerami *Cesarского i Królewskiego orderu Sw. Stanisława*, w nagrodę odznaczających się prac i gorliwością ku służbie, — *czwartego stopnia*: Radcy Honorowi, Powiatowi Pocztmistrzowie, *Rohaczewski Nie-*

ки: Уездные Почтмейстеры: Рогачевскій *Немыскій*, Деритскій *Лангамеръ* и Оршанскій *Мусницкій*, Россійскій *Газерадовскій*, Городокскій *Щепановскій*, Шавельскій *Корниловичъ*, Кролевецкій *Яворскій*, Бердичевскій *Мина*, Ровненскій *Фролъ Батранцъ*, Бѣльскій *Михаилъ Батранцъ*, Помощники Уездныхъ Почтмейстеровъ: Острогскаго *Кочержевскій*, Кременчугскаго *Соколовскій*, и младшій Цензоръ Виленской Губернской Почтовой Конторы *Майстъ*; 8-го класса: Брестскій Пограничный Почтмейстеръ *Фабрициушъ*, и Люцинскій Уездный Почтмейстеръ, Коллежскій Ассессоръ *Никифоровъ*.

— Главное Инженерное Училище симъ, по примѣру прежнихъ лѣтъ, объявляетъ желающимъ поступить въ оное, что по имѣющему быть въ концѣ нынѣшняго года выпуску воспитанниковъ (Кондукторовъ) въ Офицеры, пріемный экзаменъ начнется съ 15-го Сентября; посему желающіе поступить въ это заведеніе юноши изъ дворянъ и другихъ состояній, имѣющихъ на то право, не моложе 14 и не старше 18 лѣтъ, могутъ представить свои документы о рожденіи и происхожденіи заблаговременно, до 1-го Сентября. Для лучшаго же объясненія, на какомъ основаніи производится пріемъ, напечатаны особою книжкою подробныя правила, которыя желающіе могутъ получать въ Канцеляріи Училища. Но какъ программа испытываемыхъ предметовъ, помѣщенная въ этихъ правилахъ, относится къ состоянію курса наукъ заведенія въ 1835-мъ году, и какъ послѣ того признано было нужнымъ сдѣлать измѣненія въ преподаваніи предметовъ по всѣмъ классамъ Училища, такъ, что въ 1837-мъ году тѣ предметы, которые составляли курсъ наукъ 3-го Кондукторскаго класса, будутъ уже преподаваемы въ 4-мъ Кондукторскомъ, или въ низшемъ классѣ, то составлена и утверждена новая программа, которую Начальство Училища симъ дѣлаетъ извѣстною, съ тѣмъ, чтобы при будущемъ пріемномъ экзаменѣ, т. е. 15-го Сентября нынѣшняго года, всѣ желающіе поступить въ Училище были поставлены въ извѣстность о таковой переѣвѣ и могли достаточно приготовить къ экзамену.

ПРОГРАММА

Для пріемнаго экзамена съ 1836 года молодыхъ людей, желающихъ поступить въ Главное Инженерное Училище:

1. Катехизисъ и Священная исторія.
 2. Вся Ариметика, съ доказательствами.
 3. Первые четыре дѣйствія Алгебры; объ общемъ наибольшемъ дѣлителѣ и уравненія 1-й степени.
 4. Вся Лонгиметрія и часть Планиметріи.
 5. Вся Древняя исторія.
 6. Изъ Географіи — знаніе Государствъ Европейскихъ и понятіе о картѣ Земнаго шара.
 7. Твердое практическое знаніе словопроизведенія Русскаго языка.
 8. Читатъ и писать по диктовкѣ, на языкахъ Французскомъ и Нѣмецкомъ.
 9. Рисованіе перомъ и карандашемъ.
- Примѣчаніе.* Кандидатъ, долженствующій по возрасту поступить въ одинъ изъ высшихъ классовъ, обязанъ знать основательно все то, что проходитъ въ низшемъ классѣ. (Р. И.)

О д е с с а.

Изъ Константинопольскихъ пишутъ намъ, отъ 4-го Февраля н. ст.: „Въ Александріи и Сиріи продолжаютъ военные приготовления. — Баварскій Король посѣтилъ берега Троады и былъ вблизи Дарданелль. Е. В. пожаловалъ Австрійскому Интернунцію въ Турціи, Барону *Штормеру*, орденъ гражданскаго достоинства 1-й степени. — Праздники, балы и маскарады, даваемые здѣшнимъ дипломатическимъ сословіемъ, замѣчательно оживляются, нынѣшнею зимою, Перу. — Предъ Рамазаномъ, отправлено отсюда нѣсколько отрядовъ войскъ въ Азію.“

— Здѣсь продолжается ненастная погода съ снѣгомъ, съ холодами, къ которымъ не привыкли Константинопольскіе жители; множество волковъ приближалось въ последнее время къ самому городу и нападали на охотниковъ.

— Въ Смирнскомъ журналѣ помѣщены слѣдующія извѣстія, отъ 30-го Января н. ст. — Извѣстія изъ Таврской арміи по прежнему удовлетворительны. Оттуда вновь сообщаютъ, что *Мегмедъ-Решидъ-Паша* покорилъ всѣ, бывшія въ сосѣдствѣ его племена Курдовъ, которые могли бы беспокоить его на зимнихъ квартирахъ. Большая часть покоренныхъ Курдовъ присоединены къ регулярнымъ войскамъ и отличаются какъ соблюденіемъ дисциплины, такъ и легкостью въ обученіи военной экзерциціи; остальные у-

myski, *Dorpacki Langamer* и *Orszański Muśnicki*, *Rosieński Razgradowski*, *Horodecki Szczepanowski*, *Szawelski Karnitowicz*, *Królewiecki Jaworski*, *Berdyczewski Mina*, *Rowieński Floryan Batraniec*, *Bielski Michał Batraniec*; помощники Powiatowych Pocztmistrzów: *Ostrogskiego Koczerczewski* и *Krzemieńczuckiego Sokółowski*, и мѣлшій Цензоръ *Wileńskiego Pocztowego Gubernialnego Kantoru Mayst*; 8-мѣй классы: *Brzeski* пограничный *Pocztmistrz Fabrycyusz* и *Lucyński* *Pocztmistrz Powiatowy*, *Assesor Kollegialny Nikiforow*.

— Главная Школа Инженеровъ чрезъ нинѣшнее, подлугъ звичаяу латъ давниѣшнихъ, оглашае члѣаымъ вейсдѣ до нѣй, ѣе зъ причыны маѣаеао быдѣ вь коиуу року те разнѣеышеао вьысѣау учнѣовъ (Кондукторовъ) на Офѣеровъ; examen до прыѣаѣа, зачнѣе сѣ од нѣау 15-ао Врѣснѣау; зачѣао члѣаы вейсдѣ до теао зааѣау мѣодѣ лудѣе зъ Дворзаяу и иууыхъ становъ, маѣаыахъ до теао право, не мѣодѣи од латъ 14 и не старѣи од 18, маааа прыдѣаавѣе swe докumenta о уродженіу и поаодзѣау вѣсѣнѣе до нѣау 1-ао Врѣснѣау. Длѣ лѣпшеао заа ѣаѣауна, на ааѣеы основѣе одбьва сѣ прыѣаѣе, вьдрукowane са вь ообнеы кѣаѣеае ащеааѣе правѣдѣа, кѣоѣе члѣаы маааа отрѣымава вь Канцеллары Шкoлы. Лѣчъ понѣавааа программа потрібныхъ до examinu прыдѣаавѣовъ, помѣсѣааона вь тьыхъ правѣдѣахъ, односі сѣ до стану курсу наукъ зааѣау вь року 1835, и ааа потѣау узнанѣау быѣо за потрібне учынѣе одмѣаны вь вькѣаауау прыдѣаавѣовъ вь вьсьыахъ классахъ Шкoлы, такъ ѣе вь року 1837, те прыдѣаавѣо, кѣоѣе сѣаѣааѣау курс наукъ 3 Кондукторскѣеы классы, бѣаа сѣау жуѣ вькѣаааѣау вь 4 Кондукторскѣеы, луб вь нѣаеыа классѣе, теау уѣоаона и потвѣрзѣаона зааѣааа нова программа, кѣоѣау Звѣрѣааоноа Шкoлы прызъ нѣеыае до повсѣаеаеыа подаѣе вьадоноаѣе, зъ тѣау, аѣебы подѣааы маѣаеаеао быдѣе examinu до прыѣаѣа, т. ѣ. нѣау 15 Врѣснѣау теаузнѣеышеао року, вьсьыаы члѣаы вейсдѣ до Шкoлы, былі сѣаьаоаымы о теау одмѣанѣе, и достаѣааеыа маааа сѣау прыѣаавѣоаѣе до examinu.

ПРОГРАММА

Do examinu dla прыѣаѣа од року 1836 мѣодыахъ лудѣи члѣаыахъ вейсдѣ до Главнеы Шкoлы Инженерскѣеы:

1. Катехизмъ и Исторія Свята.
 2. Саа Арыааеаыа зъ доводзѣаанѣаы.
 3. Чѣаѣеы прывѣеыае дѣаѣаанѣаы Algebraїczne; о оаоѣауау найвѣаеыаааа дѣаѣауау и зрѣааанѣау 1-ао стопнѣау.
 4. Саа Лонгѣааеаыа и чѣеаѣеы Planimetrїи.
 5. Саа Исторія Староаѣыа.
 6. Зъ Jeografїи — вьадоноаѣеыа Пааствъ Europeyskїахъ и поѣаѣеы о карѣеы кулѣ зѣаеаскѣеы.
 7. Груааоааа прыаѣыаааа знааоаоаѣеы Etymologii ѣауаыа Rossyyskїеао.
 8. Чьааѣаѣеы и пысаѣеы зъ дькѣаоаанѣау вь Французкїахъ и Нѣеаеаекїахъ ѣауаыахъ.
 9. Рысѣаанѣеы пыоѣау и оѣѣвѣауау.
- Увааа.* Кандьааѣау подлугъ латъ члѣаыахъ вейсдѣ до ѣеаеыа зъ вьаеыахъ классъ, оаьаѣаыааы ѣеау груааоаааеыа умѣѣеы те вьсьыаао, ао сѣау прыѣаавѣоаѣеы вь нѣаеыаа классѣе. (Р. И.)

О д е с с а.

Donoszą z *Konstantynopola* pod 4 Lutego n. s.: „W Alexandryi i Syrii trwają przygotowania wojenne. Król Bawarski odwiedził brzegi Troady i był w bliskości Dardanellów. Jego Królewska Mość Austryackiemu Internuncyuszowi w Turcyi, Baronowi *Stürmer*, udzielił order obywatelskiej zasługi 1-go stopnia. — Uroczystości, bale i maskarady, dawane przez tutejsze ciało dyplomatyczne, widocznie ożywiają tej zimy Pera. — Przed Ramazanem wysłano ztąd kilka oddziałów wojsk do Azji.“

— Trwa tu przykre powietrze ze sніeагемъ и мрозамъ, до кѣорыхъ не са прызъвѣаѣаенѣеы мѣеааѣаыаы *Konstantynopola*; мнѣоаѣеыа вьлѣао, зблѣаѣао сѣеы оааааенѣеы аыаы под мѣаоаѣеы и нападѣао на мьѣлѣыахъ.

— Дѣеаѣенѣекъ *Smirneński* зааѣааааа вьадоноаѣеы, под 30 Сьыааѣаау н. с. — Донѣеаѣенѣеыа од арміи *Tabriyskїеы*, ааѣеы давнѣеы са успаѣааѣааѣеы. Donoszą ztamtąd znowu, ѣе *Mehmed-Reszid-Basza* подбѣаа вьсьыааѣеыа аааѣаѣаѣеы зъ нѣау поѣоленѣау *Kurdów*, кѣоѣеы бы маааа го нѣепоѣоѣеы на зѣаьаыахъ кьаѣаѣаѣахъ. Вьѣаааа чѣеаѣеы подбѣаавѣахъ *Kurdów* прыѣаавѣааона зааѣааа до вьаыкъ регуларныхъ, и однѣаааа сѣау зааѣаавѣаанѣеы карноаѣеы, ааѣеы і аѣаьаоаѣеыа вь поѣаѣеы аѣьѣеаѣеы вьаыкѣоаыахъ; поаоаааа, уаѣымаваы са вь кьаѣаѣаѣеы

держаны въ видѣ нерегулярнаго корпуса и служатъ передовою стражею для защиты границъ земель, покоренныхъ *Решидомъ-Пашею*, отъ набѣговъ кочующихъ племенъ.

— Увѣряютъ, что *Лордъ Понсонби*, послѣ долго-временныхъ переговоровъ, получилъ отъ Султана фирманъ, которымъ положительно запрещается *Мегемету-Али* налагать монополію на произведенія Сири, подобно тому, какъ онъ дѣлаетъ въ Египтѣ. Утверждаютъ даже, что это Султанское повелѣніе отправлено въ Александрію на Англійской корветтѣ *Volage*, за нѣсколькими днями передъ этимъ стоявшей на Смирнской рейдѣ.

— Пишутъ изъ Александріи 31-го Декабря: „Въ послѣдніе дни стояла здѣсь ужаснѣйшая погода, какой не запомнятъ еще въ Египтѣ: вѣтеръ, громъ, продолжительные дожди, однимъ словомъ настоящіе ураганы. Молніи ударила въ пять самыхъ большихъ судовъ Египетскаго флота, не причинивши однако же значительныхъ поврежденій. При этомъ случаѣ лишились жизни только два челоука и повреждены снасти и мачты одного судна. Одно судно претерпѣло крушеніе въ новомъ портѣ. Стоявшее тамъ Англійское коммерческое судно было сорвано съ якорей и брошено порывомъ вѣтра на отмели.“ (O. B.)

Варшава, 5-го Марта.

Правительственная Коммиссія Доходовъ и Казны, по дошедшему до нея свѣденію, что въ Вольномъ Городѣ Краковѣ и его округѣ, пущены въ обращеніе чеканенныя съ гербомъ сего города серебряныя деньги одно-злотыя, а также десяти, пяти и три-грошевыя; Правительственная Коммиссія Доходовъ и Казны во вниманіи, что дозволеніе впуска въ Государство разныхъ иностранныхъ мелкихъ денегъ, воспрещено Генеральнымъ таможеннымъ тарифомъ, и что тѣ только изъ иностранныхъ монетъ будутъ принимаемы въ Казну, кои поставлены въ табели опредѣляющей пробу монетъ; по силѣ уполномочія Правительства приводить во всеобщее извѣстіе, что ходъ монеты съ вышепомянутымъ гербомъ, въ Царствѣ Польскомъ запрещенъ, и что въ слѣдствіе сего, таковыя монеты въ Государственную казну Царства Польскаго принимаемы не будутъ. — Государственный Советникъ Директоръ Отдѣленія *Островскій*. — Генеральный Секретарь *Цвѣхановскій*. (G. C.)

Вольный Городъ Краковъ, 26-го Февраля.

Сегодня Конференція Резидентовъ, уведомила Правительствующій Сенатъ, что три Августѣйшіе Покровительственныя Двора, соглашаясь на предложеніе *Каспера Вѣлюгловскаго*, бывшаго донынѣ Президента Сената, изволили уволнить его отъ сей должности, назначая Сенатора, *Юсифа Галлера*, въ званіе Президента Сената, для управленія краемъ, до наступленія новаго выбора въ сію должность. (G. C.)

27-го Февраля.

Третьяго дня здѣшніе жители давали обѣдъ для Генерала *Кауфмана Трауэнштейнбурга*, Командира войскъ, отъ имени трехъ Покровительственныхъ Державъ занимающихъ нашъ городъ и для Корпуса Офицеровъ сего же войска. На семь обѣдъ предложенъ тостъ за здоровье Генерала съ благодарностію за снисхожденіе и вѣжливость, съ какими онъ исполняетъ свои порученія. Генералъ съ своей стороны предложилъ тостъ за счастье Вольнаго Г. Кракова, его жителей и Президента Сената, съ желаніемъ, чтобы въ округѣ города, состоящіе войска почитаемы были истинными друзьями. (A.P.S.Z.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 28-го Февраля.

По извѣстіямъ, полученнымъ по телеграфу изъ Парижа отъ 22-го ч. прош. м., окончательный составъ Французскаго Министерства слѣдующій: Г. *Тьерзъ* Президентомъ Совѣта и Министромъ Иностранныхъ Дѣлъ; Г. *Соле* Великимъ Хранителемъ Печати и Министромъ Юстиціи и Исповѣданій; Г. *Монталле*, Внутреннихъ Дѣлъ; Г. *Пасси* Торговли; Баронъ *Пеле*, Народнаго Просвѣщенія. — Остаются при прежнихъ должностяхъ Военный Министръ *Маршалъ Мезонъ*; Морскій, Адмиралъ *Дюперре*; Финансовъ Графъ *Ареу*. (G. C.)

4-го Марта.

ИИ. КК. Высоч. Великій Герцогъ и Великая Герцогиня, а также Принцесса Луиза *Мекленбург-Стрелицкіе* изъ Ней-Стрелица, а Ея Кор. Высоч. Принцесса *Ангальтъ-Дессау* изъ Дессау, 1-го ч. с. м. сюда прибыли, и остановились въ приготовленныхъ для нихъ комнатахъ въ замкѣ. — 3-го ч. с. м. Герцогъ *Кембриджскій* прибылъ сюда изъ Ганновера.

нирегулярнаго корпуса, и служа за стражъ преднія, для обороны границъ краіов, подбитыхъ przez *Reszyda-Baszę* od napadów koczujących pokoleń.

— Запewniają, że Lord *Ponsonby*, po długichъ naradach, otrzymał od Sułtana firman, mocą którego, wyraźnie zabroniono jest *Mehmedowi-Alemi* nakładać monopolium na produkta Syrii, podobnie temu, jak on czyni w Egipcie. Zapewniają nawet, że ten Sułtański rozkaz posłano do Alexandryi na angielskiej korwecie *Volage*, która przed kilkoma dniami, znajdowała się w Smirneńskim porcie.

— Donoszą z Alexandryi pod 31 Grudnia: „Ostatnimi dniami trwał tu najokropniejszy czas, jakiego nie pamiętają jeszcze w Egipcie: wiatr, grzmoty, długie deszcze, słowem prawdziwy uragan. Piorun uderzył w pięć największych okrętów floty Egipskiej, jednakże znacznychъ szkód nie zrzucił. Przy tej okoliczności straciło życie dwóch tylko ludzi, popusute zostały przyrządzenia i maszty jednego okrętu. Statek jeden rozbił się w nowym porcie. Znajdujący się tam angielski statek handlowy, zerwany był z kotwicy, i wiatrem uniesiony został na mieliznę.“ (G. O.)

Warszawa, dnia 5 Marca.

Kommissya Rządowa przychodów i skarbu, przewziawszy wiadomość, że w Wolnym Mieście Krakowie i jego okręgu wypuszczone zostały w obieg bilon pod herbem tegoż miasta pieniądze srebrne w sztykach jedno-złotowych, tudzież bilon w sztukach dziesięcio, pięcio, i trzy groszowych; Kommissya Rządowa przychodów i skarbu, z uwagi, że wpuszczanie do królestwa wszelkiego zagranicznego bilonu, taryfą jeneralną oną jest zakazane, i że te tylko z monet zagranicznych mogą być w kassach publicznych przyjmowane, które dotychczasową tabelą ewaluacyjną monet są objęte na mocy upoważnienia Rządu podaje do publicznej wiadomości, że kurs monet, pod herbem powyższym w Królestwie Polskim, zakazanym został, i że skutkiem tego, monety takowe w kassach publicznych Królestwa przyjmowane nie będą. — Radca Stanu Dyrektor wydziału *Ostrowski*. — Sekretarz Jeneralny *Ciechanowski*. (G. C.)

MIASTO WOLNE KRAKOW, dnia 26 Lutego.

W dniu dzisiejszym zawiadomiła konferencya JW. Rezydentów, Senat Rządzący, iż trzy Najświetlejsze Opiekunice Dwory skłaniając się do przełożenia JW. *Kaspra Wielogłowskiego*, dotychczasowego Prezesa Senatu, rezygnacyą tą przyjąć raczyły, powołując JW. *Józefa Hallera*, dotychczasowego Senatorsa, na stopień Prezesa Senatu, dla przewodniczenia krajowemu Rządowi, aż do nastąpić mającego nowego, na to naczelnictwo wyboru. (G. C.)

Dnia 27.

Zawczora obywatele tuteysci wydali obiad, dla Jenerała *Kaufman von Trauensteinburg*, Dowódcy woysk w imieniu trzech Mocarstw Opiekunichych miasta nasze zajmujących, i korpusu Officerów tegoż woyska. Na obiedzie tym spełniono zdrowie Jenerała z wdzięcznością za ludzkosć i uprzejmosć, z jakimi on powierzone sobie zlecenie wypełnia. Jenerał ze swojej strony wniósł toast pomysłności Wolnego Miasta Krakowa, jego mieszkańców i Prezesa Senatu, z życzeniem, ażeby w okręgu miasta znajdujące się woyska za prawdziwych przyjaciół uważani byli. (A.P.S.Z.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s i a.

Berlin, dnia 28 Lutego.

Według odebranych przez telegraf wiadomości z Paryża z dnia 22 z. m., ostateczny skład Ministerium francuzkiego jest następujący: P. *Thiers* Prezesem Rady, Ministremъ spraw zagranicznych; P. *Sauzet* wielkimъ pieczętarszemъ oraz Ministremъ sprawiedliwości i wyznań; P. *Montalivet*, spraw wewnętrnych; P. *Passy*, handlu; Baron *Pelet*, publicznego wychowania. — Zatrzymują zaś swoje miejsca: Marszałek *Maison*, Minister woyny; Admirał *Duperré*, marynarki; Hrabia *d'Argout* finansów. (G. C.)

Dnia 4 Marca.

II. КК. WW. Wielki Xiąże i Wielka Xiężna, tudzież J. W. Xiężna *Ludwika Mecklenburg-Strelitzcy*, z Neu-Strelitz, a J. K. W. Xiężna *Anhalt-Dessau* z Dessau, tu d. 1 t. m. przybyli i wysiedli do przygotowanych dla siebie pokojów w zamku. — J. K. W. Xiąże *Cambridge* z Hannoveru tu przybył d. 3 t. m.

— Прибыли сюда: Королевско-Гановерскій Генераль-Почтмейстеръ и Оберъ-Шенкъ, Графъ *Платенъ-Галлемондъ* изъ Гановера. — Князь *Эдуардъ Шенайхъ-Карлатскій* изъ Каролата. — Королевско-Виртембергскій Генераль-Поручникъ, Принцъ *Гогенлоге-Эрингенскій* изъ Силезіи. — Генераль-Майоръ Инспекторъ Ремонтовъ выѣхалъ изъ Козеля въ Трептау. (A.P.S.Z.)

ГЕРМАНІЯ.

Карlsruhe, 2-го Февраля.

Его Королевское Высочество Великій Герцогъ пожаловалъ Королевско-Прусскому Полковнику *Плумеке*, Директору Соединенной артиллерійской и инженерной школы, Командорскій крестъ, а Королевско-Прусскому Капитану *Мейеру* при Военномъ Министерствѣ Кавалерскій крестъ Ордена Церингскаго Льва. (A.P.S.Z.)

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 21-го Февраля.

Такъ какъ политика Франціи сдѣлалась нынѣ общею Европейскою, то до утверженія новаго Кабинета, Король *Людвикъ Филиппъ* долженъ сдѣлать сношеніе съ Представителями Великихъ Державъ, будетъ ли удовлетворителенъ для Европы, тотъ или другой составъ. Подобное происходило воевъ времена *Людвика XVIII* вель въ весьма часто спрашивать начальниковъ дипломатики, пріятно ли то или другое имя для иностранныхъ Дворовъ; даже *Наполеонъ*, который, вѣроятно, изъ-за границы никакихъ не получалъ повелѣній, принималъ иногда во вниманіе, болѣе или менѣе пріятное впечатлѣніе, какое произвели на союзниковъ его назначенія. Нынѣ соглашеніе между иностранными Правительствами и здѣшнимъ, дошло до той степени, что Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, а также Полиція безпрестанно сообщаютъ Посланникамъ рапорты агентовъ; на счетъ каждаго усилія революціонной партіи. Равномѣрно многія иностранныя Правительства сообщаютъ Французскому о всякихъ дѣйствіяхъ Карлистской партіи. (G.C.)

23-го Февраля.

Король председательствовалъ вчера въ Министерскомъ Совѣтѣ.

— Сегодняшній *Мониторъ* содержитъ еще одно Королевское постановленіе, контрастированное Г-мъ *Персилемъ*, по коему Маршалъ *Жераръ* назначенъ Великимъ Канцлеромъ Почетнаго Легіона. По другому постановленію того же числа первый Секретарь Королевскаго Кабинета Баронъ *Фенъ* назначается Генераль-Интендантомъ Королевскаго Дома.

— Съ перемѣною Министерства, здѣшнія газеты значительно измѣнили свой видъ.

— Генеральный Секретарь Министерства Торговли Г-нъ *Витетъ* получилъ отставку.

— Король на приговорѣ *Фіески*, *Морея* и *Пепина* къ смерти, собственноручно написалъ слѣдующія слова: „Одна только важность великой обязанности, заставляеть меня склониться къ утверженію, которое есть печальнѣйшимъ въ жизни моей дѣломъ; желаю только, чтобы *Фіески* за его чистосердечное признаніе и поведеніе во время процесса, предварительная часть наказанія прощена была и сердечно сожалѣю о томъ, что совѣсть не дозволяетъ мнѣ сдѣлать ничего болѣе.“

— Содержатель одного кофейнаго дома *Renaissance* на биржевой площади, принялъ *Нину Лассавъ* какъ *Made-moiselle de comtoir* и платитъ ей въ мѣсяць 1,000 фр., сегодня она покажется тамъ въ первый разъ.

— Военный уставъ, предписываетъ между прочимъ образъ военныхъ почестей, надлежащихъ Королю и Его Фамиліи. Когда Король проѣзжаетъ предъ фронтомъ бѣгутъ марши въ походъ, пѣхота дѣлаетъ на плечо и преклоняютъ знамя. Герцогъ *Орлеанскій* замѣтивъ, что командиры полковъ дѣлаютъ и ему тѣ же почести, хотя онъ только въ чинѣ Генераль-Поручика, при послѣднемъ приказѣ вель въ объявить, чтобы отнынѣ дѣлали ему честь только по чину.

— Сегодня позванъ былъ предъ Судъ исправительной Полиціи Г. *Наундорфъ*, выдававшій себя за сына *Людвика XVI*, и принявшій званіе Герцога Нормандскаго. Какой-то *Томасъ* жаловался на него, что онъ выманулъ у него деньги, чего однакожъ ничемъ онъ доказать не могъ, а потому обвиняемый и уволенъ отъ Суда.

— Сардинскій Консулъ въ Тулонѣ Г. *Оливіери*, умеръ 17-го ч. с. м.

— Докторъ *Лелю* напечаталъ въ газетахъ наблюденія свои надъ черепомъ *Фіески*: „Объемъ черепа, составляетъ 20 дюй. 10 лин., а потому не чрезвычайно

— Прибыли ту: Крѳлевско-Гановерскій Почтмейстеръ *Женералъ* и *Віелкі* *Подчасзы*, *Храбіа Платен-Халлемондъ* з *Hannoveru*. — *Хіаже* *Edward Schönaich-Carolath* z *Carolath*. — Крѳлевско-Виртембергскій *Женералъ-Поручникъ*, *Хіаже* *Hohenlohe-Oehringen* ze *Szlazka*. — *Женералъ-Майор* *Инспектор* *ремонтовъ* z *Cosel* do *Treptau* *wyjechał*. (A.P.S.Z.)

НИМЦЫ.

Karlsruhe, 2 Lutego.

J. K. W. *Віелкі* *Хіаже*, Крѳлевско-Прускиему *Пѳткownikowi Plumeke*, *Дыректорowi* *połączoney Artylleryyskiej i Inżynierskiej szkoły*, *krzyż* *komandorski*, a Крѳлевско-Прускиему *Kapitanowi Meyerowi*, *przy* *Ministryum* *woyskowym*, *kawalerski* *krzyż* *orderu* *Lwa Zeringskiego* *udzielił* *raczył*. (A.P.S.Z.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 21 Lutego.

Понieważ teraz polityka Francyi stała się ogólną Europejską, przeto też przed ustaleniem nowego Gabinetu nastąpić musi porozumienie się Króla *Ludwika Filipa* z Reprezentantami Wielkich Mocarstw, azali ta lub owa kombinacya będzie dla Europy zaspakajającą. Tak się działo za wszystkich czasów. *Ludwik XVIII* kazał bardzo często zapytywać się Naczelników dyplomacyi, czyli to lub owo nazwisko przyjemne jest dla Dworów obcych; a nawet *Napoleon*, który zapewne zzagranicy żadnych nie otrzymywał rozkazów, uważał niekiedy na mniej lub więcej przyjemne wrażenie, jakie mianowania jego sprawiały na sprzymierzeńcach. Teraz jednozgodność między Rządami zagranicznymi, a tutejszym doszła nawet tak daleko, że Miniser spraw wewnętrznych, oraz policya, udzielają ciągle Posłom rapporta Agentów względem każdego usiłowania stronictwa rewolucyynego. Podobnie wiele Rządów zagranicznych donosi Francuzkiemu o każdych zabiegach stronictwa Karolistowskiego. (G.C.)

Dnia 23.

Крѳлъ преzydowałъ вчѳра на Радзіе Министрѳвъ.

— *Monitor* dzisiejszy zawiera jeszcze jedno postanowienie Krѳlewskie, przez *P. Persil* kontrasygnowane, przez które Marszałek *Gérard* Wielkim Kancelerzem Legii Honorowej jest mianowany. Drugie postanowienie daty dzisiejszey, dotychczas pierwszego Sekretarza Gabinetu Krѳlewskiego, *Barona Fain*, na miejsce *Hr. Montalivet* mianuje *Jeneralnym Intendantem* *Listy Cywilney*.

— Za zmianą *Ministryum* gazety tuteysze znacznie barwę swą zmieniły.

— *Jeneralъ* *Sekretarz* *Ministryum* *Handlowego*, *Pan Vitet* wziął uwolnienie.

— *Słowa* *Krѳlewskie*, które własnoręcznie pod wyrokіem на śmierć *Fieschiego*, *Pepina* i *Moreya* napisałъ, są: „Samo tylko znaczenie wielkiego obowiązku skłania mię do udzielenia zatwierdzenia, które jest nabołeśnieyszem w mém życiu dziełem; żądam tylko, ażeby *Fieschiemu*, przez wzgląd za jego otwarte wyznanie i sprawowanie się w czasie sprawy, akcessoryyna część kary darowaną była, i boleję nad tém mocno w duszy, że mi sumnienie nie pozwala nic więcej uczynić.“

— *Ninę Lassave* właściciel kawiarni *Renaissance* на placu бирзовымъ zamówił на pannę do kantoru, i płaci jej na miesiąc 1,000 fr., dzisiaj ona pierwszy raz tam się ukaże.

— *Regulament* służby woyskowej przepisuje między innemi prawidła oddawania honorów woyskowych, jakie się należą Krѳlowi i jego rodzinie. Gdy Krѳлъ mimo frontu przejeżdża, biją marsz polny, piechota broń prezentuje i salutuje chorągiew. Gdy *Хіаже* *Orleański* на ostatnich rewiach zauważył, że *Довѳдзцы* *пѳткѳвъ* też same czynią mu honory, chociaż on jest w randze tylko *Jeneralъ-Porucznika*; przeto *Хіаже* przy ostatnim parolu obwieściłъ zaleciłъ, że odtąd oczekiwać będzie honorów, tylko randze jego właściwych.

— *Dzisiaj* przed *Sądem* *Policji* *poprawczyey* *stawał* *Pan Naundorff*, który się za syna *Ludwika XVI* udawał, i przybrał tytuł *Хіаця* *Normandyi*. *Oskarżony* przez pewnego *Pana Thomas* o oszukaństwo i wydarcie pieniędzy, czego jednakъ ничемъ więcej udowodnić nie mógł, przez *Sąd* uwolniony zostałъ.

— *Konsul* *Sardyński* w *Tulonie*, *Pan Olivieri*, 17-go t. m. umarł.

— *Doktor* *Lelut* *postrzeżenia* *swę* *na* *czaszce* *Fieschiego* *w* *pismach* *publicznych* *umieścił*: „*Objętość* *czaszki* *wynosi* *20* *cal.* *10* *lin.*; *przytém* *nie* *była* *nad-*

великъ, по наружному виду, не отличался онъ отъ обыкновенныхъ череповъ, означающихъ нравственнаго человека. Онъ былъ нѣсколько продолговатъ, у висковъ плоскъ; отъ лба до затылка составлялъ 7 дюйм. 3 лин., а отъ виска до виска 5 дюйм., 5 до 6 лин. У *Фіески*, который всю жизнь умерщвлялъ на войнѣ, который никогда не оставлялъ кинжала, который напоследокъ однимъ ударомъ 40 человекъ, частью убилъ, а частью ранилъ, не имѣлъ органа склонности къ истребленію. Равнообразно мало имѣлъ органовъ хитрости и мудрости, хотя замышлялъ нѣсколько мѣсяцевъ о ужасномъ преступленіи, за которое и умеръ на эшафотѣ. Но напротивъ онъ имѣлъ органы добродушія и страха Божія. Гордый *Фіески* вовсе не имѣлъ органа кичливости и тщеславія, и даже не было и слѣда твердости характера. Не было также у него органа мужества, хотя онъ несомнительно имѣлъ оное. Читатель можетъ изъ сего заключить, что должно судить о всемъ Герополовнѣ.

— Въ кофейную *Renaissance* на биржевой площади собралось такое множество любопытныхъ, что надобно было поставить двухъ солдатъ и одного гвардейца, дабы остановить толпу. Каждый хотѣлъ видѣть *Нину Лассавъ*, и хотя весьма уже ей надобно неприятные вопросы, она умѣла отвѣчать на нихъ. Одинъ изъ пришедшихъ сказалъ: какъ она могла въ 4 дня послѣ казни *Фіески*, показаться въ публикѣ? Молодая дѣвушка едва не обмерла, и на полчаса должно было уволнить ее отъ сей несносной обязанности. Возвратившись потомъ на мѣсто она умоляла гостей, дабы ее оставили въ покоѣ и вопросами, не умножали бы жестокости ея судьбы.

25-го Февраля.

Король третьяго дня принималъ Россійскаго, Австрійскаго и Англійскаго, Посланниковъ.

— Намѣсто Барона *Фена*, назначеннаго Генераль-Интендантомъ Королевскаго Дома, Король наименовалъ Кабинетнымъ Секретаремъ сына его Г-на Камилла *Фена*.

— Контръ-Адмиралъ *Мартиненгъ* назначенъ Морскимъ Префектомъ въ Шербургъ, Контръ-Адмиралъ *Лебланъ* Генераль-Маіоромъ флота въ Брестъ, а Контръ-Адмиралъ *Галле*, Генераль-Маіоромъ флота въ Тулонъ.

— Президентъ Палаты Депутатовъ даетъ сегодня большой балъ, гдѣ будетъ находиться и Герцогъ Орлеанскій.

— Подполковникъ *Деларю*, Адъютантъ Военнаго Министра, на сихъ дняхъ съ особенными порученіями отправляется въ Алжиръ.

— *Журналъ Првній* сегодня опять содержитъ статью, показывающую затруднительное положеніе, въ какомъ находится Министерство.

— Собраніе въ кофейной, въ которой находится *Нина Лассавъ*, было поводомъ къ возвышенію обыкновенной цѣны билетамъ, въ 60 центимовъ, вчера была уже 1 фр., а сегодня платятъ 2 фран. Содержатель кофейной имѣлъ вчера дохода 5,000 фр. Известно, что *Лассавъ* уговорила въ мѣсяцъ по 1000 фр., а нынѣ одинъ Англичанинъ предложилъ ей 30,000, чтобы показывать ее въ Лондонѣ и другихъ городахъ Англии. Половина сей суммы дана будетъ впередъ нотаріусу, другая же будетъ уплачена въ Англии.

26-го Февраля.

Король третьяго дня вечеромъ, давалъ аудіенцію Прусскому Посланнику, а вчера въ полдень имѣлъ съ Министрами Совѣтъ, три часа продолжавшійся.

— Коммиссія назначенная для разсмотрѣнія проекта Г. *Гузана* вчера опять собиралась. Министра Финансовъ приглашали присутствовать въ семь засѣданій.

— Сегодня Г. *Тьеръ*, оставилъ уже домъ Министерства Внутреннихъ Дѣлъ, и перешелъ во дворецъ Министерства Иностраннхъ Дѣлъ.

— Одна газета замѣчаетъ, что по выходѣ Г-на *Гизо* изъ Министерства, Протестантъ (Баронъ *Пелетъ*) находится главою просвѣщенія.

— На вчерашнемъ балѣ у Г-на *Дюпена*, изъ уволенныхъ Министровъ находился только Г. *Дюшатель*, вѣроятно для того, что избранъ въ Вице-Президентъ Палаты Депутатовъ.

— *Journal des Débats*, получавшій отъ прежняго Министерства 80,000 фр. въ годъ, добровольно отказался нынѣ отъ сего вспомошествованія, а изъ сего заключаютъ, что онъ перестанетъ быть органомъ Министровъ.

— Перъ, Баронъ *Давилье*, вмѣсто Г-на *Ареу*, назначенъ Директоромъ банка.

— Съ опасеніемъ начинаютъ говорить о экспедиціи въ Тремецень, ибо почти 6 уже недѣль пѣтъ ника-

звычай велика; въ зewnątrzней формѣ не отдавала сѣ отъ kształtu звычайнаго czaszek, знамionujących człowieka moralnego. Była nieco podługawa, przy skroniach spłaszczona; od czoła do potylicy miała 7 cal. 3 lin., a od skroni do skroni 5 cal., 5 do 6 lin. U *Fieschiego*, który całe życie na wojnie zabijał, który się nigdy z puginałem swym nie rozstawał, który nakoniec jednem uderzeniem, 40 razem osób, częścią zabił, częścią ranił, nie było organu skłonności do niszczenia. Również mało miał organów chytrności i mądrości, chociaż okropną zbrodnię, za którą na szafocie zginął, przez kilka miesięcy układał. Przeciwnie miał organa dobroci i bogoboyności. Hardy *Fieschi* nie miał najmniejszego organu pychy i próżności, a śladu nawet nie było organu twardości charakteru. Nie było też u niego organu męstwa, chociaż je bez zaprzeczenia posiadał. Czytelnik z tego wniesć może, co o całej nawet Cranologii sądzić należy.

— Niezmierne mnóstwo ciekawych zebrało się wczora do kawiarni *Renaissance* na placu giełdowym, tak dalece, że dwóch żołnierzy i jednego gwardyaka postawić musiano, dla powściągnięcia tej ciżby. Każdy chciał widzieć *Ninę Lassave*, chociaż, bardzo tak już zmęczona, na przykre bardzo zapytania odpowiadać musiała. Jeden z gości zapytał: jak się ona mogła odważyć we 4 dni po straceniu *Fieschiego* na publiczność ukazać. Młoda dziewczyna o mało nie zemdląca, i w pół godziny musiano ją uwolnić z tego stanu, którego ona dłużej znieść nie mogła. Powróciwszy potem na mieysce, zaklinała gości, ażeby ją spokojnie zostawili i pytaniami o jej losie, nie powiększali jego uciążliwości, tak srodze ją dręczącego.

Dnia 25.

Posłowie Rosyyski, Austryacki i Angielski wczora wieczorem przez króla byli przyjmowani.

— Na mieyscu Barona *Fain*, posuniętego na Jeneralnego Intendenta Listy Cywilney, Król Sekretarzem swym Gabinetowym mianował syna jego, Pana Kamilla *Fain*.

— Kontr-Admirał *Martineng* mianowany Prefektem morskim w Cherbourgu, Kontr-Admirał *Leblanc* Jenerał-Majorem marynarki w Brest, a Kontr-Admirał *Gallois*, Jenerał-Majorem marynarki w Tulonie.

— Prezydent Izby Deputowanych dzisiaj wielki bal daje, na który i Xiążę *Orleański* jest oczekiwany.

— Podpótkownik *Delarus*, Adjutant Ministra Woyny, temi dniami ze szczególnem poleceniem do Algieru wyjeżdża.

— *Dziennik Rozpraw* dzisiaj znowu zawiera artykuł, wykazujący ciężkie położenie, w jakim się Ministerjum znajduje.

— Nacisk do kawiarni, w której *Nina Lassave* zostaje, stał się powodem podniesienia ceny biletów zwyczajney, 60 centymow; wczora była już 1 fr., a dziś 2 franki płacą. Utrzymujący kawiarnię miał wczora dochodu 5,000 fran. Wiadomo, że się *Lassave* zgodziła po 1,000 fr. na miesiąc, a teraz Anglik jeden ofiarował jej 30,000, za pokazywanie jej w Londynie i innych miastach Anglii. Połowa tej summy z góry złożona będzie u Notaryusza, a druga wypłaci się w Anglii.

Dnia 26.

Król wczora wieczorem dawał posłuchanie Posłowi Pruskiemu, a wczora o południu miał z Ministrami radę, półtorej godziny trwającą.

— Kommissya, do rozważenia projektu Pana *Gouin* wyznaczona, znowu się wczora zgromadziła. Ministra skarbu proszono, ażeby się na jej posiedzeniu znajdował.

— Dzisiaj dopiero Pan *Thiers* opuścił pałac Ministerjum Spraw Wewnętrznych, a przeniósł się do pałacu Ministerjum Stosunkow Zewnętrznych.

— Jedna z gazet czyni uwagę, że po wywołaniu Pana *Guizot* z Ministerjum, znowu protestant (Baron *Pelet*) jest na czele oświecenia.

— Na wczorayszym balu u Pana *Dupin*, z uwolnionych Ministrów, był tylko P. *Duchatel*, zapewne dla tego, że jest obrany na Vice-Prezydenta Izby Deputowanych.

— *Dziennik Rozpraw*, który od przeszłego Ministerjum miał 80,000 fr. rocznego zasiłku, dobrowolnie teraz zrzekł się tej pomocy, a ztąd wnoszą, że przestanie być organem Ministrów.

— Par, Baron *Davillier*, mianowany jest na mieysce Pana *Argout*, Rządzą Banku.

— Zaczynają z obawą mówić o wyprawie do Tremezenu, gdyż od 6-ciu tygodni prawie wiadomości nie

кихъ извѣстій, а вчера полученныя изъ Алжира депеши вовсе о ней не упоминаютъ. (A.P.S.Z.)

Великобританія и Ирландія.
Лондонъ, 23-го Февраля.

Между большими военными кораблями, вооружаемыми въ Портсмутѣ, кромѣ 74-пушечныхъ, находится одинъ 84-пушечный и одинъ 120-пушечный. Сей послѣдній называется *Британія*, и полагаютъ, что онъ смѣнитъ *Каледонію* на Средиземномъ морѣ. Хотя во многихъ нашихъ портахъ дѣтельно занимаются, однакожь повелѣнія на счетъ вооруженія и назначенія экипажа послѣдуютъ по принятіи морскаго бюджета. Говорятъ, что въ началѣ лѣта отправлена будетъ наблюдательная эскадра, составленная изъ 16 или 20 линейныхъ кораблей Англійскихъ и Французскихъ. Англійскихъ кораблей въ дѣйствительной службѣ теперь только 9. Бюджетъ флота на сей годъ составляетъ 4,689,651 ф. стер., полумиліономъ болѣе, нежели въ предыдущемъ въ году.

— По письмамъ изъ Калькуты отъ 16-го Октября прош. года, Рундшитъ-Сингъ, Раджахъ Лагоръ, на счетъ жизни коего по послѣднимъ извѣстіямъ отчаевались, совершенно выздоровѣлъ и вступилъ въ правленіе. Въ городѣ Юдоръ, 8-го ч. Сентября, между отставными солдатами и войсками Радшаха, дошло до драки, въ которой войска лихась 140 убитыми, удержали мѣсто сраженія.

— *Times* опять обращаетъ вниманіе на планы Франціи касательно Алжира.

— Ихъ Величества 28-го Февраля прибыли въ Виндзоръ. Въ Субботу Король давалъ аудиенцію Ганноверскому Министру Барону *Омтеда*. Посолъ Короля *Аудиа*, въ будущую Среду поднесетъ Королю брилліанты, цѣною въ 60,000 фун. стер.

— По извѣстіямъ *Globe*, въ обществахъ, получающихъ вѣрныя извѣстія, сказывали, что Князь *Веллингтонъ* перемѣнилъ свое мнѣніе, и предложилъ необходимость принять дѣла о Ирландскихъ десятинахъ такъ, какъ предложено Министерствомъ. Самъ же съ политическаго поприща хотѣлъ удалиться. *Morning-Post* извѣстіе сіе почитаетъ неосновательнымъ.

— *Times* будтобы изъ Ирландіи получилъ извѣстіе, что въ числѣ 34 Комиссаровъ отъ Короны, назначенныхъ нынѣшнимъ Министерствомъ на будущее кварталное засѣданіе, находится только 30 католиковъ, а между 4-мя протестантами нѣтъ ни одного пресвитеріанина.

— Говорятъ, что Бристольское Епископство будетъ уничтожено, а Діоцезія Глучестерско-Батская и Валійская соединены въ одну. (A.P.S.Z.)

— По словамъ журнала *Courrier* Виги въ Нижнемъ Парламентѣ имѣютъ нынѣ 369, а Тори 289 членовъ. (G.C.)

26-го Февраля.

Вчера по случаю дня рожденія Королевы, при Дворѣ былъ большой обѣдъ.

— Придворная газета сообщаетъ о возведеніи въ достоинство Баронетовъ соединеннаго Королевства: Сиръ Г. *Бетуна*, Генераль Поручика Сиръ Т. *Брисбана*, Г. Д. *Камбелла*, Г. И. *Рисетъ-Карнака*, Подполковника Г. *Файрфакса*, Г. *М'Кензи*, Г. *Милла*, Г. М. *Нюмана*, Сира *Э. А. Ро*, Вице-Адмирала Сира *Ровлея* и Г. Д. *Саула*.

— Г. *Дедель*, Нидерландскій Посланникъ при нашемъ Дворѣ, имѣлъ по прибытіи у Короля аудиенцію, на коей представилъ Е. К. Величеству свои вѣрющія грамоты. Въ сей же день Бельгійскій Посланникъ Г. *Вендевейеръ*, откланивался Королю и выѣхалъ на короткое время изъ Лондона.

— Въ Портсмутѣ дѣтельно занимаются вооруженіемъ 74-пушечныхъ кораблей *Беллерофонъ* и *Вангуардъ*, но командиры еще не назначены, что же касается вооруженія *Британіи*, то сіе извѣстіе почитаютъ невѣрнымъ.

— Лордъ Епископъ Дургамскій, Докторъ *Милдертъ* скончался; а Епископы *Эли*, *Петерборугъ*, и *Сальсбургскій*, все трое опасно больны. (A.P.S.Z.)

Швеція и Норвегія.

Стокгольмъ, 5-го Февраля.

Вчера было большое катанье на саняхъ, въ коемъ участвовала Королева и Ихъ Кор. Высоч. Въ полдень собралось предъ Королевскимъ Дворцомъ 60 саней и послѣ завтрака, даннаго Наслѣднымъ Принцемъ Двору и Дипломатическому Корпусу, въ 2 часа выѣхали къ Гагъ, гдѣ Его Корол. Высочество угощалъ обѣдомъ, за коимъ слѣдовали балъ и ужинъ. Сегодня по утру въ 8½ часовъ Наслѣдный Принцъ поѣхалъ на охоту лосей въ южную сторону отъ города Фиттіа, гдѣ особы Дипломатическаго Корпуса, принимавшіе въ оной участіе, угощены были зав-

приходя, а вчора з Алгьеру отримане депеше, а ни слова о ней не wzmiankują. (A.P.S.Z.)

Брытанія Вѣлка і Ірландыя.
Лондонъ, дня 23 Лутега.

Поміędzy większymi okrętami wojennymi, w Portsmouth uzbrajanemi, oprócz 74-działowych, znajdują się: jeden 84-działowy i jeden o 120 działach. Ostatnim jest *Britannia*, i tak rozumieją, że ma zmienić *Kaledonię* na Śródziemnym morzu. Chociaż w różnych portach naszych czynnie się krzątają, jednakże rozkazy na uzbrajanie i osadzanie dopiero po przyjęciu budżetu morskiego ma nastąpić. Mówią, że około początku lata wysłana będzie fregata obserwacyjna, z 16-tu lub 20-tu liniowych okrętów Angielskich i Francuzkich. Liczba Angielskich liniowych okrętów w czynney teraz służbie będących, jest tylko 9. Budżet marynarki na rok terazniejszy wynosi 4,689,651 f. szt., prawie o pół miliona więcej, jak w roku poprzedzającym.

— Podług listów z Kalkuty pod 16 Października r. z. Rundžit-Sing, Radszach Lahory, o którego życie, podług ostatnich wiadomości, lękano się, zupełnie wyzdrowiał i wodze Rządu objął. W mieście Judora, dnia 8-go Września, pomiędzy kupą apszytowanych żołnierzy, a wojskami Radszacha, do żwawey przyszło utarczki, w której woyska, po stracie 140-tu w zabitych, pole bitwy otrzymały.

— *Times* nanowo zwraca uwagę na plany Francyi względnie Algieru.

— Król i Królowa 28 Lutego do Windsor przybyli. W sobotę Król dawał posłuchanie Ministrowi Hannoverowskiemu, Baronowi *Ompreda*. Poseł Króla *Audih* w przyszłą śródę złoży Królowey przystane brylanty, których wartość na 60,000 f. szt. cenią.

— Podług gazety *Globe*, w towarzystwach, dobrze świadomych, krążyło, że Xiążę *Wellington* idanie swe odmienił, i okazał potrzebę, rzecz o dziesięcinach irlandzkich, w taki sposób przyjąć, jak jest przez Ministerium wniesiona; sam zaś od teatru polityki daleko się teraz chce usunąć. *Morning Post* wiadomość tę za bezzasadną uważa.

— *Times* z Irlandyi miał otrzymać, że w liczbie 34-ch Kommissarzy Koronnych, mianowanych przez terazniejszy Ministerium na przyszłe kwaitalne posiedzenia, 30-ści jest katolików, a między 4-ma protestantami, żadnego prezbiteriana.

— Mówią, że Biskupstwo Bristolskie będzie skasowane, a dyecezye Gloucestersko-Bathska i Wellska w jedno złączone. (A.P.S.Z.)

Według dziennika *Courrier*, Whigowie liczą teraz w Izbie Niższej 369, Torysowie 289 Członków. (G.C.)

Dnia 26.

Zawczora, z okoliczności rocznicy narodzin Królowey, u Dworu był wielki obiad.

— Gazeta Dworu donosi o wyniesieniu na dostojność Baronetów Zjednoczonego Królestwa: Sir H. *Bethune*, Jenerał - Porucznika Sir T. *Brisbane*, P. D. *Campbell*, P. J. *Rivett-Carnac*, Podpółkownika H. *Fairfax*, P. *M'Kenzie*, P. I. B. *Mill*, P. M. *Newmann*, P. H. *Paulet*, Sir F. A. *Roe*, Vice-Admirala Sir C. *Rowley* i P. J. *Sawle*.

— P. *Dedel*, Poseł Niderlandzki przy naszym dworze, tu przybył i miał audyencyą u Króla, na której J. K. Mości złożył swe listy wierzytelne. Tegoż dnia Poseł Belgicki, Pan *Vandeweyer*, pożegnał Króla i na krótki czas z Londynu wyjeżdża.

— W Portsmouth czynnie się krzątają, około uzbrajania okrętów 74 działowych, *Bellerophon* i *Vanguard*, ale dowódcy nie są jeszcze mianowani, a co się tycze uzbrojenia *Britanii*, ma być niepewna wiadomość.

— Lord Biskup Durhamski, Doktor *Mildert*, zakończył życie. A Biskupi *Ely*, *Peterborough* i *Salisbury*, wszyscy trzej, niebezpiecznie chorzy. (A.P.S.Z.)

Szwecya i Norwegia.

Sztokholm, dnia 5 Lutego.

Wczora była wielka szlichtada, na której się znajdowała Królowa i Ich KK. Wysokości. O południu przed Królewskim pałacem zebrało się 60 sani, i po śniadaniu, danym przez Xięcia Następcę, dla Dworu i korpusu dyplomatycznego, o godzinie 2 wyjechali do Hagi, gdzie J. K. W. dawał obiad, po którym nastąpił bal i wieczerza. Dzisiaj rano o pół do 9, Następca wyjechał na polowanie łosi, w stronę południową miasta Fittia, gdzie osoby Ciąfa Dyplomatycznego, mające w tém udział, zaproszone były na śniadanie; na wieczor miał powrócić. Drugie polowanie ma być

тракомъ; въ вечеру хотѣлъ онъ возвратиться. Вторая охота вскорѣ будетъ въ сѣверной сторонѣ отъ города. (A.P.S.Z.)

Мексика.

Tampiko, 28-го Ноября.

Времена какъ здѣсь, такъ и во всей Мексиканской Республикѣ, какъ нельзя хуже. Изъ Тексаса пришла первая прокламація противу центрального Правленія, и въ подкрѣпленіе федеральной системы. Нѣсколько сотъ человекъ подъ руководствомъ Генерала *Коса* посланы были изъ Матамороса въ провинцію Беаръ; но они тотчасъ отчасти истреблены, а отчасти взяты въ плѣнъ. Коль скоро сіе въ различныхъ областяхъ сдѣлалось извѣстно, вдругъ вспыхнула всеобщая ненависть къ Северо-Американцамъ, и теперь со всѣхъ сторонъ вооружаются въ походъ противу Тексаса, и хотя бы это стоило всѣхъ силъ республики, онъ потерпитъ жестокое поражение; ибо тѣ поселенцы совершенно иной народъ, нежели Мексиканцы. Они умѣютъ чрезвычайно владѣть ружьями и вѣроятно не станутъ ожидать Мексиканцевъ на открытомъ полѣ; но попотчиваютъ ихъ изъ за кустовъ, прежде нежели они успеютъ оглянуться. Впрочемъ я не надѣюсь, чтобы Мексиканцы дошли до Тексаса; ибо какъ скоро внутри Республики не будетъ войска: то тамъ также сдѣлается возстаніе въ пользу федерализма, какъ и въ Тексасѣ. (A.P.S.Z.)

Разныя извѣстія.

21-го Января, полученъ въ Теплицѣ серебряный бокалъ, присланный Императоромъ *Фердинандомъ I-мъ* стрѣльцкому обществу сего города, на память. На одной сторонѣ бокала изображенъ Богемскій гербъ, а на другой вырѣзаны слова: „*Фердинандъ I, Императоръ Австрійскій, Теплицкимъ стрѣлкамъ, 28-го Сентября, 1835.*“

— Король Сардинскій повелѣлъ, чтобы мѣстечки Конфлансъ и Л'Опиталь впрѣдъ составляли одинъ городъ, подъ названіемъ Албертвилля.

— Въ *Morning-Chronicle* извѣщаютъ, что Порта утвердила разграниченіе между Греціею и Турціею въ томъ видѣ, какъ оно было ей предложено Лондонскою Конференціею.

— На дняхъ найдено на Лондонскихъ улицахъ два мертвыхъ человека, которыми казалось отъ 50 до 60-ти лѣтъ отъ роду; по полицейскому изслѣдованію, они признаны умершими отъ голода. Газета *Sun*, сообщая это извѣстіе, прибавляетъ: „о Лондонъ! ты, безъ сомнѣнія, рай для богатаго, но сущій адъ для бѣднаго.“

— Съ нѣкотораго времени говорятъ о сооруженіи статуи *Рубенсу*, на одной изъ площадей Антверпена. Правительство обещало испросить на то у Палаты сумму, и можно надѣяться, что, открывъ въ городѣ подписку, можно будетъ собрать отъ 80 до 100 тысячъ франковъ.

— Давно уже не было видно въ Ллойдовомъ кофейномъ домѣ такого множества объявленій о несчастіяхъ на морѣ, какъ теперь.

— *Г. Пандіасъ-Ралли* признанъ Англійскимъ Правительствомъ въ качествѣ Греческаго Консула въ Лондонѣ.

— *Шаганини* ожидаютъ въ Лондонѣ къ Апрѣлю мѣсяцу; говорятъ, что онъ разыграетъ тамъ новое свое сочиненіе: *Воспоминанія объ Англіи*.

— Въ Парижѣ скончался знаменитый математикъ *Монжъ*. (Од. В.)

— Изъ Лондона пишутъ отъ 9-го Февраля, что Англійское Правительство отпустило 10,000 фунт. стерл. Лондонскому Обществу миссіонеровъ, для употребленія на образованіе Негровъ въ Вестъ-Индіи, съ тѣмъ, чтобы члены сего Общества, съ своей стороны, собрали 5,000 фунт. стерл.

— *Альдерманъ Вудъ* представилъ проектъ для украшенія всѣхъ частей столицы Лондона, устроенія новыхъ улицъ и т. п.; смѣта издержекъ на предполагаемыя имъ постройки простирается до 850,000 фунт. стерл.

— Изъ Сингапура пишутъ, отъ 7-го Сентября, что несостоятельность многихъ коммерческихъ домовъ произвела переломъ въ торговлѣ этой колоніи. (С. П.)

— Въ наступающемъ Мартѣ мѣсяцѣ Стокгольмская Академія будетъ праздновать свой пятидесятилѣтній юбилей самымъ блистательнымъ образомъ. Что же касается до ея твореній, то Словарь Шведскаго языка, составленіе коего ей поручено, подвинулся въ полвѣка только на нѣсколько буквъ, а теорія складовъ, обработанная ею, принята весьма немногими. (A.P.S.Z.)

— Изъ официального документа, напечатаннаго въ Неаполитанской газетѣ, явствуетъ, что народонасе-

вкрѣтце в stronie północnej od miasta.

(A. P. S. Z.)

Мехук.

Tampiko 28 Listopada.

Часы какъ ты, такъ и во всей Рзeczypospolitey Мексиканской, какъ не могутъ быть хуже. Z Texas, otrzymana została pierwsza proklamacya przeciwko Rządowi centralnego, i ku wsparciu federalnego systematu. Kilkaset ludzi pod dowództwem Jenerala *Kosa*, wysłani byli z Matamoras do prowincyi Bejar; lecz ci częścią zostali zniesieni, a częścią zabrani w niewolę. Skoro tylko w różnych prowincyach stało się to wiadomém, natychmiast wyrodziła się powszechna nienawiść przeciwko Amerykanom północnych, i teraz ze wszystkich okolic uzbrają się przeciwko Texas, i chociażby to całych sił kosztowało Rzeczypospolitey, poniesie on okropną klęskę, gdyż ci koloniści, zupełnie są innym narodem, aniżeli Meksykianie. Umieją oni wybornie obchodzić się z bronią, i zapewna nie będą oczekiwać Meksykanow na otwartym polu; lecz przyjmą ich z krzakow, pierwey aniżeli się będą mogli obeyrzec. Zresztą niespodziewamy się, ażeby Meksykianie doszli do Texas, albowiem jak tylko wewnątrz Rzeczypospolitey nie będzie woyska: wtenczas tam takóž zrobi się powstanie na stronę federalizmu, jak i w Texas. (A. P. S. Z.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

21-go Stycznia, otrzymany został w Cieplicach srebrny puchar, przysłany przez Cesarza *Ferdynanda Igo*, na pamiątkę dla Towarzystwa Strzelców tego miasta. Z jednej strony puchara umieszczony jest herb Czeski, a z drugiej wyrżnięte słowa: „*Ferdynand I, Cesarz Austriacki, dla Cieplickich Strzelców, 28-go Września 1835.*“

— Król Sardynski rozkazał, ażeby miasteczka Confans i L'Hopital, odtąd składały jedno miasto, pod nazwiskiem Albertville.

— W *Morning-Chronicle* donoszą, że Pорта utwierdziła rozgraniczenie między Grecyą, a Turcyą, w taki sposób, jak było podano przez Konferencyą Londyńską.

— Ostatnich dni Stycznia znaleziono na ulicy w Londynie dwóch ludzi nieżywych, wieku lat 50—60. Z obeyrzenia policyynego przyznano, że umarli z głodu. Gazeta *Sun* do wiadomości tej dodaje: „O Londynie! ty, zaprawdę, rajem jesteś dla bogatych, a prawdziwém piekłem dla ubogich.“

— Mówią od niejakiego czasu, o wystawieniu posągu *Rubensa* na jednym z placow Antwerpii. Rząd obiecał wyjednać na to u Stanow sumę, i można się spodziewać, że, otworzywszy w mieście subskrypcyą, można będzie zebrać od 80 do 100 tysięcy frankow.

— Oddawna już w kawiarni Lloyds nie było takiej liczby doniesień, o zdarzonych nieszczęściach na morzu, jak temi czasami.

— *P. Pandias-Ralli* uznany przez Rząd Angielski Konsulem Greckim w Londynie.

— *Poganiniego* czekają do Londynu w Kwietniu. Mówią, że będzie tam grał nowe swe dzieło: *Rezymisłania o Anglii*.

— W Paryżu umarł sławny matematyk *Monge*. (G. O.)

— Piszą z Londynu pod 9 Lutego, że Rząd Angielski wyznaczył 10,000 funt. szter. dla Londyńskiego Towarzystwa Misyonarzów, celem użycia na kształcenie Negrów w Indyach Zachodnich, z obowiązkiem, ażeby Członkowie tego Towarzystwa, ze swojej strony, zebraли 5,000 funt. szter.

— *Aldermann Wood* podał projekt przyozdobienia wszystkich części Londynu, zrobienia nowych ulic i t. d., obliczone wydatki na podane przezeń roboty, wynoszą 850,000 funt. szter.

— Z Singapury donoszą pod 7 Września, że upadek wielu domow handlowych zrządził wielką odmianę w handlu tej kolonii.

— W następującym miesiącu Marcu, Akademia Sztokolska będzie obchodziła 50-letni swój jubileusz w sposób całę świetny. Co do jej dzieł, Słownik Języka Szwedzkiego, którego ułożenie jej poruczone, w pół wieku ledwie do kilku posunął się liter, a teorya sylلاب, przez nią ułożona, od niewielu została przyjętą.

— Z urzędowego źródła wydrukowano w gazecie Neapolitańskiej, że ludność tego królestwa wzrasta z

леніе сего Королевства возрастаетъ съ быстротою, неимѣющею примѣра у народовъ древняго полушарія. Народонаселеніе Неаполитанскаго Королевства простиралось, 1-го Января 1815 года, до 5,946,320 человекъ; въ десять лѣтъ, т. е. отъ 1815 по 1825 годъ, народонаселеніе умножилось 397,136 человекъ, и продолжая эту возрастающую прогрессію, въ слѣдующихъ десяти годахъ, т. е. отъ 1825 по 1835 годъ, оно увеличилось 489,656 человекъ; всего умножилось оно въ двадцать лѣтъ 886,792 человекъ, или шестю частію всего народонаселенія въ 1815 году. Возрастаніе сіе было бы еще значительнѣе безъ эпидеміи въ 1817 г., отъ коей умерло около 150,000 человекъ, не считая обыкновенной смертности. Въ числѣ умершихъ въ послѣднемъ году, находилось 25 человекъ, достигшихъ столѣтняго возраста; изъ нихъ было семеро мужчинъ и восемнадцать женщинъ.

— Въ письмахъ изъ Тексаса увѣдомляютъ, что Американскіе уроженцы завладѣли городомъ Сантъ-Антоніо. Генераль Косъ убитъ въ сраженіи. Носился слухъ, будто бы Швейцарскій Консулъ въ Мексикѣ умерщвленъ въ своемъ домѣ, и что въ столицѣ господствуетъ сильное ожесточеніе противъ всѣхъ иностранцевъ вообще. (Сбс. Из.)

— По извѣстіямъ изъ Калькуты отъ 30 Сентября, Рундшитъ-Сингъ извѣстный Раджа Лагорскій лишился отъ паралича употребленія языка. Сіе произвело въ той части Индіи большое волненіе, ибо ожидали его смерти зная, что преемникъ его совершенно противоположнаго образа мыслей. Рундшитъ-Сингъ, какъ скоро захворалъ, послалъ за Англійскимъ врачомъ. — Изъ Бомбая сообщено, что извѣстный путешественникъ, Капитанъ Бурнесъ, который за нѣсколько предъ симъ времени прибылъ изъ Англии въ Бомбай въ 60 дней, назначенъ въ новую экспедицію въ Гидерабадъ (главный городъ въ Голкондѣ), для переговоровъ относительно судоходства по рѣкѣ Инду, но въ семь предпріятій встрѣчаетъ со стороны Индійскихъ Князей препятствіе.

— Слѣдующее сравненіе показываетъ, какъ годъ отъ году уменьшается судоходство чрезъ Зундъ. Въ 1831 году прошло чрезъ Зундъ 12,946 кораблей, въ 1832 г. 12,202, въ 1833 г. 10,983, въ 1834 г. 10,605, въ 1835 г. 10,255. Всего удивительнѣе уменьшеніе чрезъ Зундъ Англійскаго судоходства, которое съ 1831 по 1835 годъ упало съ 4,772 кораблей до 2,472. (A.P.S.Z.)

— Первыхъ числѣ Января, на островѣ Мальтѣ выпалъ большой снѣгъ, что составляетъ тамъ весьма рѣдкое явленіе. Термометръ показывалъ 3 или 4 степени тепла, но воздухъ по тамошнему климату, былъ весьма холоденъ, по причинѣ сильнаго сѣвернаго вѣтра, душаго со стороны Этны, гдѣ въ сіе время года бываетъ снѣгъ и морозъ.

— Изъ Лемберга пишутъ: „На извѣстномъ заводѣ Шталленберга дѣлаютъ нынѣ весьма хорошія Венгерскія шампанскія вина, кои по чистотѣ цвѣту, сильному броженію и пріятному вкусу, могутъ равняться съ настоящимъ шампанскимъ, и которые даже на выставкѣ фабричныхъ издѣлій, получили одобреніе. Большую бутылку бѣлаго или краснаго можно здѣсь получать по 1 Рейнскому Гульдену и 36 крейцеровъ конвенціонною (общепринятою) монетою, что составитъ 96 коп. сереб.“

— Адамъ Касперовскій издалъ въ свѣтъ сочиненіе подъ заглавіемъ: *Разборъ водогныхъ снарядовъ*, присокупивъ къ тому практическое наставленіе, о паровыхъ деревянныхъ винокурныхъ заводахъ, умноженное новыми открытіями, какъ на счетъ снаряда, такъ и густыхъ заборовъ картофелявареннаго или сыраго, новыми способами получать пѣнное вино снарядомъ, служащимъ для простаго вина, дѣлать дрожжи, безъ пива и закваски, также мыть овецъ въ теплой водѣ и стриженую шерсть посредствомъ того же снаряда, дѣлать водку изъ мялассы, и обращать мялассу на кормъ скота или овецъ, кормить скотъ картофелемъ, осоложеннымъ отъ собственнаго согрѣтія безъ употребленія огня. — Двѣ части съ 23 литографованными рисунками и 7 табличками.

— Съ 1-го Октября 1834 года, до того же числа и мѣсяца 1835, произошло въ Берлинѣ 21 пожаръ, за кои вознагражденія составляютъ вообще 20,961 талеровъ 16 сереб. грошей и 3 фениг.

— Нѣсколько мѣсяцевъ, какъ ходитъ слухъ въ Берлинѣ и крѣпости *Neisse* въ Силезіи, что въ погребѣ одного тамошняго булочника, найдено значительное количество золотыхъ и серебряныхъ денегъ, и что по письму находящемуся при семь кладѣ владѣтелемъ онаго объявленъ нѣкто *Tautz*. Это почитали выдумкою; нынѣ оказывается что это дѣйствительно: ибо Магистратъ тамошняго города вызываетъ *Tauta*, жившаго въ той пекарнѣ около 1756 года, или наслѣдниковъ его, явиться въ Полицію для полученія весьма пріятнаго извѣстія. (D. P.)

сбыткою, не мающаю примѣра у народовъ давняго свѣта. Ludność Królestwa Neapolitańskiego dochodziła, 1-go Stycznia 1815 roku, 5,946,320 ludzi; w lat 10 t. j. od 1815 do 1825 pomnożyła się o 397,136, i w tymże postępie rosła 10 lat ciągle, t. j. od 1825 do 1835 r. pomnożyła się 489,656; w ogóle we dwudziestu latach pomnożyła się na 886,792 dusz, czyli szóstą częścią całej ludności 1815 roku. Przyrost ten byłby jeszcze wyższym, gdyby nie epidemia w 1817 roku, z której umarło około 150,000 ludzi, nie licząc w to śmiertelności zwyczajnej. W liczbie zmarłych w ostatnim roku, było 25 osób, które 100 lat dożyły, między którymi było 7 męż. i 18 niewiast.

— W listach z *Texas* donoszą, że Amerykańscy rodnacy opanowali miasto Sant-Antonio. Jenerał Kos poległ w bitwie. Mówiono, iż jakoby Konsul Szwajcarski w Meksyku, zabity został w mieszkaniu swoim, i że w stolicy mocna panuje zawziętość przeciwko wszelkim cudzoziemcom. (P. P.)

— Podług doniesień z Kalkuty pod 30 Września, *Rundzit-Sing*, znajomy Radża Lohory, z przyczyny paraliżu, stracił mowę. Okoliczność ta zrzuciła w tej części Indyi wielkie rozruchy, gdyż oczekiwali śmierci jego wiedząc, że jego następcą zupełnie jest przeciwnego sposobu myślenia. *Rundzit-Sing* skoro tylko zachorował, posłał po angielskiego lekarza. — Z Bombaju otrzymano wiadomość, że znajomy wojażer Kapitan *Burnes*, który przed niejakim czasem przybył z Anglii do Bombaju przez dni 60, przeznaczony został do nowej wyprawy do Hiderabad (głównie miasto w Golkondzie), dla układów względem żeglugi na rzece Indus, lecz w przedsięwzięciu tém napotyka przeszkodę ze strony Xiążąt Indyjskich.

— Następujące porównanie pokazuje, jak się corocznie zmniejsza przez Zund żegluga. W roku 1831 przeszło przez Zund 12,946 okrętów, w roku 1832. 12,202, w 1833, 10,983, w 1834 10,605, w 1835 10,255. Najwięcej zadziwia zmniejszenie się przechołu przez Zund, żeglugi Angielskiej, która od roku 1831 do 1835 zmniejszyła się z 4,772 do 2,472 okrętów. (A.P.S.Z.)

— W pierwszych dniach Stycznia spadł wielki śnieg na wyspie Malcie, co jest tam bardzo rzadkiem zjawiskiem. Ciepłomierz okazywał 3 lub 4 stopnie ciepła, a powietrze było dla tamecznego klimatu nadzwyczajnie ostre, z powodu mocnego północnego wiatru, pochodzącego z okolic Etny, gdzie w tej porze roku zawsze bywają śniegi i mrozy.

— Donoszą ze Lwowa: „W sławnej fabryce F. B. *Stal-lenberga* w Wiedniu, robią teraz nader przednie węgierskie wina, szampańskie, które dla jasnego koloru, mocnego musowania i przyjemnego smaku z prawdziwym szampańskim winem porównane bydl mogą, i które nawet na wystawie produkcyi fabrycznych zaszczytną pochwałę otrzymały. Wielką butelkę białego lub czerwonego można tu dostać po 1 zł. reń. 36 kr. w monecie konwencyonalnej.“

— Wyszło z druku dzieło pod tytułem: *Rozbiór aparatów gorzelnianych*, przez Adama *Kasperowskiego*, przytém nauka praktyczna gorzelnii parowych drewnianych, pomnożona nowemi odkryciami, tak co do aparatu, jak i gęstych zacierów gotowanych, lub surowych kartofli, c nowych sposobach odbierania okowity apparatusem na szumówkę postawionym, robienia naytańszych drożdży bez robienia piwa i bez surogatów, mycia owiec w ciepłej wodzie i prania wełny strzyżonej za pomocą tegoż aparatu, robienia wódki z melassy i karmienia bydła lub owiec melassą, karmienia bydła kartoflami przez własne ogrzanie osłodzonymi, bez opału. — Dwa tomy z 23 figurami litografowanymi i 7 tabellami.

— Od 1-go Października 1834 roku, do tegoż dnia i mѣсяca 1835 roku, zdarzyło się w Berlinie 21 pożarów, za które wynagrodzenie wynosi ogółem 20,961 talarow 16 sr. gr. i 3 fenigi.

— Od kilku miesięcy rozchodziła się pogłoska w Berlinie: że w twierdzy *Neisse*, w Szląsku, w piwnicy pewnego tamecznego piekarza, znaleziono znaczną ilość pieniędzy złotych i srebrnych, i że pismo będące przy tym skarbie wyrażało, iż właścicielem jego jest niejaki *Taut*. Poczytano to za bajkę; teraz zaś okazuje się rzeczywistość tego zdarzenia: albowiem Magistrat tamecznego miasta, wzywa *Tauta*, który w owej piekarni mieszkał około roku 1756, albo spadkobierców jego, aby się zgłosili do urzędu policyjnego, celem powzięcia bardzo przyjemnej wiadomości. (D. P.)